

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради
Кременецької обласної
гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

(протокол № 6 від 29.02.2023р.

Голова *me* М.С. Курач

Введено в дію наказом ректора

№ 18 від 24.02 2023 р.

Ректор *Alm* А.М. Ломакович

Юрисконсульт

Polishchuk Ф. Г. Поліщук

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВИХ РОБІТ
У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ КРЕМЕНЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ
ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Кременець – 2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про написання та захист курсових робіт у Фаховому коледжі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07. 2014 р., Закону України «Про фахову передвищу освіту» № 2745-VIII від 06.06.2019 р, інших документів, які регламентують організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (далі – Коледж).

1.2. Курсова робота – це індивідуальне завдання, яке є творчим та / або репродуктивним рішенням конкретних завдань щодо об'єктів діяльності майбутнього фахівця, виконане здобувачем фахової передвищої освіти самостійно з елементами дослідження під керівництвом викладача на основі набутих компетентностей.

1.3. Курсова робота виконується на завершальному етапі навчання протягом 7-8 семестрів із психології, педагогіки або предметної методики (на вибір здобувача) державною мовою. У ній стисло, точно, послідовно й аргументовано викладаються зміст та отримані результати дослідження. Текст курсової роботи повинен обов'язково містити посилання на праці авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

2.1. Для керівництва курсовою роботою призначається викладач освітнього компоненту, з якого виконується дослідження, або інший викладач відповідної циклової комісії, який має досвід практичної діяльності в окресленій галузі. Керівники курсових робіт консультують здобувачів фахової передвищої освіти, перевіряють стан виконання роботи, допомагають у підготовці до захисту.

2.2. Тематика курсових робіт повинна відповідати актуальним проблемам навчальної дисципліни, бути пов'язаною з вирішенням практичних професійних завдань, щорічно корегуватися з урахуванням набутого на циклових комісіях досвіду, побажань керівників курсових робіт, здобувачів фахової передвищої освіти; має бути актуальною, відповідати вимогам стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю.

2.3. Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт, зміст та обсяг їх окремих частин, а також інші вимоги можуть уточнюватись у методичних рекомендаціях до курсових робіт, що розробляються цикловими комісіями, за якими закріплені курсові роботи.

2.4. Здобувачу фахової передвищої освіти надається право вибору теми курсової роботи із запропонованого цикловою комісією переліку або можливість запропонувати свою тему з обґрунтуванням необхідності її розробки і за узгодженням із керівником.

2.5. Тематика та керівники курсових робіт затверджуються наказом ректора Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка за поданням директора Коледжу.

2.6. Контроль за написанням курсової роботи здійснює керівник курсової роботи.

2.7. Основними етапами виконання курсової роботи є:

- вибір теми курсової роботи;
- складання плану виконання курсової роботи;
- пошук й аналіз джерел за темою дослідження;
- формування змісту роботи за планом, написання основних розділів курсової роботи, оформлення висновків;
- подання роботи керівникові;
- перевірка курсової роботи на унікальність тексту;
- підготовка презентації до захисту;
- захист курсової роботи.

2.8. Результатом завершення написання курсової роботи здобувача фахової передвищої освіти є попереднє оцінювання керівником та її захист.

III. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Курсова робота повинна бути самостійним, завершеним, логічно структурованим дослідженням та містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину (розділи, підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності);

3.2. *Титульний аркуш* (Додаток 1) є першою сторінкою курсової роботи (цей аркуш не нумерується, але входить в загальну нумерацію) і основним джерелом бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошуку документа. Він містить відомості, які подаються у такій послідовності:

- назву Коледжу, циклової комісії, на якій виконується курсова робота;
- повна назва документа із зазначенням теми та назви курсової роботи;
- курс, номер групи, спеціальність, прізвище, ім'я та по батькові здобувача фахової передвищої освіти в родовому відмінку;
- вчене звання (за наявності), прізвище, ім'я та по батькові керівника курсової роботи;
- оцінка (за п'ятибальною шкалою)
- члени комісії (підпис, ім'я та прізвище);
- місто та рік виконання курсової роботи.

3.3. **Зміст** (Додаток 2) роботи (проставляється порядковий номер 2 при загальній нумерації сторінок) містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів.

3.4. **Перелік умовних скорочень** (Додаток 3) містить прийняті у курсовій роботі малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни, які пояснюють у переліку, що вміщують безпосередньо після змісту, перед вступом, починаючи з нової сторінки.

3.5. **Вступ** розкриває сутність і стан проблеми дослідження, її значущість, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. У вступі, як правило, обґрунтовується актуальність теми дослідження, мета дослідження, завдання дослідження, об'єкт дослідження, предмет дослідження, методи дослідження, структура курсової роботи. Рекомендований обсяг вступу – 2-3 сторінки.

3.6. **Основна частина** складається з теоретичної та практичної складових. Зміст розділів основної частини повинен відповідати темі курсової роботи і повністю її розкривати. Рекомендований обсяг основної частини – 20-28 сторінок.

3.7. **Висновки** містять теоретичні й практичні підсумки усього дослідження, логічно випливають зі змісту викладеного матеріалу та відповідають поставленим у роботі завданням. Рекомендований обсяг висновків – 1-3 сторінки.

3.8. У **списку використаних джерел** наводяться джерела, які були опрацьовані при написанні курсової роботи та на які зроблені посилання в ній. Список використаних джерел повинен містити, як правило, 20-30 позицій. При цьому необхідно дотримуватись вимог стосовно правил оформлення бібліографічного опису джерел (ДСТУ 8302:2015, наказ МОН № 40 від 12.01.2017 р. (Додаток 4).

3.9. У **додатках** вміщують додаткові ілюстрації, таблиці, матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна ввести до основної частини. Кожен з додатків повинен мати тематичну назву та нумерацію.

3.10. Рекомендований загальний обсяг курсової роботи становить 30-35 сторінок друкованого тексту.

3.11. Курсову роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А 4 через півтора (1,5) міжрядкових інтервали, 14 кегль, шрифт Times New Roman, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким; щільність тексту – всюди однакова. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами в правому верхньому кутку. Титульний аркуш також підлягає нумерації, але номер сторінки не ставиться.

3.12. Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовку не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють

крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. У кінці надрукованого таким чином заголовку ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 1 інтервалу (3 мм). Абзацний відступ має бути однаковим упродовж усього тексту та дорівнювати 1,25 мм. Кожну структурну частину курсової роботи починають із нової сторінки.

IV. ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Оформлену згідно з вимогами курсову роботу в паперовому та електронному варіантах не пізніше як за два тижні до захисту подають для перевірки й аналізу тексту дослідження на плагіат керівникові курсової роботи.

4.2. Перед захистом керівник курсової роботи готує відгук та результати автоматизованої перевірки на плагіат (листок із відсотком унікальності). У випадку негативного відгуку на курсову роботу це питання виноситься на розгляд циклової комісії за участю керівника.

4.3. Рекомендований показник оригінальності тексту курсової роботи становить не менше 50 %.

4.4. Безпосередньо на захист здобувач фахової передвищої освіти готує доповідь та мультимедійну презентацію, яка містить ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, рисунків, які унаочнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно, але погоджує його з керівником.

4.5. Для захисту курсової роботи створюється комісія, до складу якої входять три члени циклової комісії, на якій виконане дослідження. Обов'язковою є присутність керівника курсової роботи (за його відсутності з поважних причин його функції може виконувати голова циклової комісії).

4.6. Дата захисту визначається цикловою комісією, затверджується заступником директора Коледжу з навчально-виховної роботи і доводиться головою відповідної циклової комісії до відома членів комісії, здобувачів фахової передвищої освіти за місяць до захисту.

4.7. Після проведення захисту курсової роботи члени комісії в присутності здобувача фахової передвищої освіти виносять рішення про оцінку роботи (за національною шкалою).

4.8. У процесі визначення оцінки враховується низка важливих показників якості роботи:

- актуальність обраної теми;
- чіткість формулювання мети і завдань роботи;
- структура та побудова логіки роботи;
- якість та глибина методичного та емпіричного аналізу проблем;
- наявність критичного огляду проблеми;
- дотримання вимог щодо оформлення курсової роботи;
- наявність та змістовність ілюстративного матеріалу для захисту роботи;

- змістовність повідомлення здобувача про основні результати дослідження;
- чіткість і правильність відповідей на запитання членів комісії;
- зауваження та пропозиції, що містяться у відгуку керівника курсової роботи.

4.9. Критерії оцінювання курсової роботи:

«5 (відмінно)». Курсова робота виконана на високому рівні з погляду змістового наповнення й оформлення, має практичне значення і/або містить елементи наукової новизни. Доповідь логічна, стисла, викладена вільно, риторично піднесено, відгук керівника курсової роботи позитивний, відповіді на запитання членів комісії повні та чіткі.

«4 (добре)». Тема курсової роботи розкрита, але наявні окремі недоліки неprinципового характеру: в теоретичній частині поверхово проаналізовано літературні джерела; елементи новизни та/або практичного значення чітко не розкрито; недостатньо використано інформаційні матеріали, наявні окремі зауваження у відгуку; доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на питання членів комісії загалом правильні; робота оформлена згідно вимог.

«3 (задовільно)». Тема курсової роботи в основному розкрита, але наявні недоліки змістового характеру; нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер; методики емпіричної частини підібрано невдало, добір ілюстративних матеріалів не завжди обґрунтований; заходи і пропозиції роботи містяться в теоретичному розділі, обґрунтовані непереконливо; відгук містить окремі зауваження; відповіді на питання членів комісії правильні або повні; є зауваження щодо оформлення роботи.

«2 (незадовільно)». Нечітко сформульована мета курсової роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності та глибини. Запропоновані заходи не результативні, обґрунтування неповне. Мають місце недоліки в оформленні роботи. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на питання членів комісії неточні або неповні.

4.10. Курсова робота до захисту не допускається, якщо подана керівнику на перевірку або на будь який подальший етап проходження з порушенням термінів, встановлених Положенням, виконана несамотійно, її структура не відповідає вимогам, зміст роботи не розкриває її теми, недбало оформлена, містить більше 50 % академічного плагіату.

4.11. Після захисту курсової роботи зберігаються протягом трьох років.

4.12. Якщо захист курсової роботи не відбувся з поважних причин, про що здобувач фахової передвищої освіти має подати відповідні документи, директор Коледжу може перенести захист курсової роботи на іншу дату, але не пізніше дати закінчення семестрового контролю.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Зміни та / або доповнення до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його прийняття, та вводяться в дію наказом ректора Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

5.2. Відповідність за актуалізацію Положення та контроль за його виконанням несуть посадові особи Коледжу відповідно до їхніх функціональних обов'язків.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія _____
(назва циклової комісії)

КУРСОВА РОБОТА

з _____
(назва освітнього компоненту відповідно до навчального плану)

на тему:

« _____ »
(тема курсової роботи)

Здобувача фахової передвищої освіти
_____ курсу _____ групи
спеціальності _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Керівник: _____,

(вчене звання (за наявності))

викладач циклової комісії

_____ (назва циклової комісії)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові керівника)

Оцінка: _____

Члени комісії: _____ (підпис) _____ (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

_____ (підпис) _____ (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

_____ (підпис) _____ (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	7
1.1. Назва підрозділу.....	7
1.2. Назва підрозділу.....	11
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	15
2.1. Назва підрозділу.....	15
2.2. Назва підрозділу.....	20
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28
ДОДАТКИ.....	30

ПЕРЕЛІК УМОВИНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЗВО – заклад вищої освіти

ЗДО – заклад дошкільної освіти

ЗЗСО – заклад загальної середньої освіти

НУШ – Нова українська школа

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел курсової роботи з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Каплінський В. В. Загальнопедагогічна компетентність учителя: особливості, складники, шляхи формування: монографія. Вінниця : Ніланд ЛТД, 2017. 154 с 2. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вид. 4-те. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.
Два автори	1. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
Три автори	1. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності: монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
Чотири і більше авторів	1. Н. М. Авшенюк, Т. М. Десятов, Л. М. Дяченко, Н. О. Постригач, Л. П. Пуховська, О. В. Сулима. Компетентнісний підхід до підготовки педагогів у зарубіжних країнах: теорія та практика. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 280 с.
Автор(и) та редактор(и) / упорядники	1. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / уклад. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.
Без автора	1. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти: <i>матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.</i> Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.
Багатотомні видання	1. Новий тлумачний словник української мови / укладачі В. В. Яременко, О. М. Сліпушко. Київ: Аконтіт, 2001. Т. 1 : А-К. 928 с.
Автореферати дисертацій	1. Полубоярина І. І. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музики в педагогічному коледжі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2008. 21 с.
Дисертації	1. Гаврілова Л. Г. Система формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2015. 656 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i> . 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10-22.
Стандарти	1. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ).
Частина видання: книги	1. Каплінський В. В. Загальнопедагогічна компетентність учителя: особливості, складники, шляхи формування: монографія. Вінниця: Ніланд ЛТД, 2017. 154 с.
Частина видання:	1. Кремень В. Г. Сучасний стан, проблемні питання діяльності та

матеріалів конференцій (тези, доповіді)	перспективи розвитку професійно-технічної освіти. <i>Проблеми інженерно-технічної освіти</i> : зб. наук. пр. Вип №5. С. 7-10.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Макодзей Л. І. Модель формування управлінської компетентності майбутніх магістрів лісового господарства. <i>Теорія і практика управління соціальними системами</i> . 2011. Вип № 2, с. 38-47
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. <u>Аристова Л.</u> Формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва засобами діалогової педагогічної технології. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. Вип. № 7. С. 122-133.
Електронні ресурси	1. Нова Українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf (дата звернення : 20.07.2022 р.).